НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
(протокол №5 від 28 серпня 2026 р.)
Голова Науково-методичної ради

_____ Оксана ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОРТЕЗУВАННЯ В ЕРГОТЕРАПІЇ

статус навчальної дисципліни: вибіркова
код вибіркової навчальної дисципліни в Загальноуніверситетському каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВД507
мова навчання: українська

Київ – 2026

РОЗРОБНИКИ:
Юлія ШЕВЧУК, доцент кафедри терапії та реабілітації, доктор філософії з фізичної терапії та ерготерапії, yushevchuk@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:
Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 17.08.2026 р., протокол № 22)

Завідувач кафедри _____ доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу _____ Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти _____ Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування компетентностей з питань ортезування, його цілей та задач, принципів ортезування, оцінки функцій кінцівки для подальшого ортезування, основ виготовлення ортезів, знань про матеріали та інструменти для виготовлення, та оволодіння практичними навичками з виготовлення ортезів. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Ерготерапія та ортезування. Фундаментальні основи ортезування. Історія ортезування. Мета та цілі ортезування. Показання до ортезування. Основні принципи ортезування. Види ортезів. Ортезування в роботі ерготерапевта. Оцінка функцій руки для подальшого ортезування. Процес ортезування. Інструменти, матеріали та техніки. Анатомічні та біомеханічні принципи ортезуванян руки. Відпрацювання практичних навичок з виготовлення ортезів. Показання для ортезування нижніх кінцівок. Види ортезів для ніг.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The course aims to develop competencies regarding orthotics—including its goals, objectives, and principles—as well as the assessment of limb function for orthotic intervention, the fundamentals of orthosis fabrication, and knowledge of the necessary materials and tools; it also focuses on mastering practical orthosis fabrication skills. The course comprises 3 ECTS credits. Key topics include: Occupational therapy and orthotics; fundamental principles and history of orthotics; goals and objectives of orthotics; indications for orthotic intervention; types of orthoses; the role of orthotics in occupational therapy practice; assessment of hand function for orthotic intervention; the orthotic fabrication process (tools, materials, and techniques); anatomical and biomechanical principles of hand orthotics; practical training in orthosis fabrication; and indications and types of lower-limb orthoses. The final grade is determined based on the results of ongoing assessments and the final pass/fail test.

Мета навчальної дисципліни - формування теоретичних знань про ортезування, принципів ортезування, видів ортезів для верхніх та нижніх кінцівок, матеріалів для виготовлення ортезів; оволодіння уміннями і практичними навичками, необхідних для призначення та виготовлення ортезів з метою покращення функціональних можливостей та якості життя пацієнта, його активності та участі.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна/дуальна	6	0	18	0	66	90

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Фізіологія рухової активності та патологічна фізіологія», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія», «Основи медичних знань», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»;

та на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Прикладна теорія ерготерапії», «Ерготерапія в геріатрії», «Ерготерапія в травматології та ортопедії», «Ерготерапія в педіатрії», «Науково-доказова практична діяльність та клінічне мислення у ерготерапії».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість			
	денна форма/дуальна форма			
	усього	л	п	с.р.
Тема 1. Фундаментальні основи ортезування	10	2	2	6
Тема 2. Основні принципи ортезування	10	2	2	6
Тема 3. Види ортезів	12	2	2	8
Тема 4. Ортезування в роботі ерготерапевта.	10		2	8
Тема 5. Оцінка функції руки для подальшого ортезування.	18		2	16
Тема 6. Процес ортезування. Інструменти, матеріали та техніки.	14		4	10
Тема 7. Ортезування руки – практика. Ортезування ноги – практика.	16		4	12
Всього годин:	**90**	**6**	**18**	**66**

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. **Фундаментальні основи ортезування.** Основи ортезування. Історія створення ортезів.

Тема 2. **Основні принципи ортезування.**

Тема 3. Види ортезів: суглобові або несуглобові; з точки зору розташування; з точки зору напрямку; з точки зору призначення; з точки зору типу; відповідно до загальної кількості суглобів для ортезування.

Тема 4. Ортезування в роботі ерготерапевта. Орієнтація на заняття та на клієнта під час ортезування**.** Основні питання перед призначенням ортезу. Клінічне міркування ерготерапевта.

Тема 5. Оцінка функції руки для подальшого ортезування. Канадська модель заняттєвого виконання. DASH. PRWE.

Тема 6. Процес ортезування. Інструменти, матеріали та техніки. Кроки для виготовлення ортезу.

Тема 7. Ортезування руки – практика. Ортезування ноги – практика.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Номер за порядком і назва теми практичних занять	Кількість годин
		денна форма/дуальна форма
Тема 1. Фундаментальні основи ортезування.	1. Основи ортезування. Історія створення ортезів.	2
Тема 2. Основні принципи ортезування	2. Увага до анатомії пацієнта, регульованість, оцінка, простота, уникнення тиску та болю, комфорт, врахування концепції важелів, постійне вдосконалення.	2
Тема 3. Види ортезів.	3. Ортези: суглобові або несуглобові; з точки зору розташування; з точки зору напрямку; з точки зору призначення; з точки зору типу; відповідно до загальної кількості суглобів для ортезування.	2
Тема 4. Ортезування в роботі ерготерапевта.	4. Орієнтація на заняття та на клієнта під час ортезування**.** Основні питання перед призначенням ортезу. Клінічне міркування ерготерапевта.	2
Тема 5. Оцінка функції руки для подальшого ортезування.	5. Канадська модель заняттєвого виконання. Оцінка DASH. Оцінка PRWE.	2
Тема 6. Процес ортезування.	6. Інструменти, матеріали та техніки. Кроки для виготовлення ортезу.	2
	7. Інструменти, матеріали та техніки. Кроки для виготовлення ортезу.	2
Тема 7. Практичні навички з виготовлення ортезів.	8. Ортезування руки – практика. Ортезування ноги – практика.	2

	9. Ортезування руки – практика. Ортезування ноги – практика.	2
	Всього годин:	18

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми навчальної дисципліни	Завдання	Кількість годин
		денна форма/дуальна форма
Тема 1. Фундаментальні основи ортезування.	1. Основні факти з історії ортезування	4
	2. Цікаві факти з історії ортезування	2
Тема 2. Основні принципи ортезування.	3. Як принципи ортезування реалізуються на практиці	2
	4. Мета ортезування	2
	5. Показання до ортезування	2
Тема 3. Види ортезів.	6. Статичні та динамічні ортези	4
	7. Світові класифікації видів ортезування	4
Тема 4. Ортезування в роботі ерготерапевта.	8. Орієнтація на завдання під час ортезування	4
	9. Функції, ролі, навички виконання та ортезування	4
Тема 5. Оцінка функції руки для подальшого ортезування.	10. Рука – анатомія та фізіологія	4
	11. Функції руки. Захвати	4
	12. Задачі ерготерапевта при ортезування руки	4
	13. Психологічний настрій пацієнта та носіння ортезу руки. Графік носіння ортезу.	4
Тема 6. Процес ортезування.	14. Вивчення матеріалів, яки використовуються для виготовлення ортезів	2
	15. Світові виробники матеріалів для ортезів	2
	16. Інструменти для ортезів	4
	17. Техніки виготовлення	2
Тема 7. Практика виготовлення ортезів.	18. Виготовлення антиспастичного ортезу для руки 19. Виготовлення ортезу для	12

	колінного суглобу	
	Всього годин:	66

Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни: оволодіння теоретичними знаннями та практичними завдяки:

знанням про: ортезування, його цілі та задачі, принципи ортезування, оцінку функцій кінцівки для подальшого ортезування, основ виготовлення ортезів, знань про матеріали та інструменти для виготовлення ортезів;

умінням: застосовувати різні види клінічного мислення; застосовувати навички комунікації з пацієнтом, його доглядачами і піклувальниками; своєчасно запропонувати необхідне втручання для полегшення стану пацієнта та оцінити хід реабілітаційного втручання; практичних навичок виготовлення ортезів.

Порядок оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни:

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на лекційних, практичних заняттях, за виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі засоби оцінювання під час заняття та розподіл балів, які може отримати здобувач за тему:

Засоби оцінювання результатів навчання та розподіл балів з дисципліни:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання під час заняття	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів за тему заняття
1. Основи ортезування. Історія створення ортезів.	Обговорення.	10
2. Увага до анатомії пацієнта, регульованість, оцінка, простота, уникнення тиску та болю, комфорт, врахування концепції важелів, постійне вдосконалення.	Робота в парах.	10
3. Ортези: суглобові або несуглобові; з точки зору розташування; з точки зору	Робота в парах.	10

напрямку; з точки зору призначення; з точки зору типу; відповідно до загальної кількості суглобів для ортезування.		
4. Орієнтація на заняття та на клієнта під час ортезування**.** Основні питання перед призначенням ортезу. Клінічне міркування ерготерапевта.	Кейси.	10
5. Канадська модель заняттєвого виконання. Оцінка DASH. Оцінка PRWE.	Кейси.	10
6. Інструменти, матеріали та техніки. Кроки для виготовлення ортезу.	Презентація.	20
7. Інструменти, матеріали та техніки. Кроки для виготовлення ортезу.	Симуляція	10
8. Ортезування руки – практика. Ортезування ноги – практика.	Кейси.	10
9. Ортезування руки – практика. Ортезування ноги – практика.	Симуляція	10
	Всього балів:	100

Перед початком заняття науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу навчальної дисципліни ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення навчальної дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:

Основні:

1. Occupation-centred Practice: A Practical Guide for Occupational Therapy Practice Learning. Karina Danca. 2018.

2. Handbook of Biomechatronics. Call Number: TJ163.12 .H36 2019 - Third Floor Halle Library. Publication Date: 2018.

3. Introduction to Occupational Therapy. Sixth Edition. Jane Clifford O'Brien. 2023, 3-40.

4. Simplified Approach to Orthopedic Physiotherapy: Rationale and Rehab. Mykesh Sharma. 2019.

5. Kevin K Chui, Milagros Jorge, Sheng-Che Yen, Michelle M. Lusardi. Orthotics and Prosthetics in Rehabilitation. 4th Edition. 2019

Додаткові:

1. Pedretti's Occupational Therapy, 9th Edition. Heidi McHugh Pendleton, PhD, OTR/L, FAOTA and Winifred Schultz-Krohn, PhD, OTR/L, BCP, SWC, FAOTA, 2024.
2. Duncan, E. S. (2020). Skills and processes in occupational therapy. In E. S. Duncan (Ed.), Foundations for Practice in Occupational Therapy (6th ed.). Elsevier. 282p.

Електронні:

1. https://www.slideshare.net/StephanvanBreenenCli/occupational-therapy-and-orthotic-intervention
2. http://php.silverplatter.com
3. http://www.accesspub.com
4. http://BioMedNet.com
5. http://www.healthweb.org
6. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Avaliable from: http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx
7. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів. [Internet]. Avaliable from: http://wfot.org